

Kristýna Novotná: Je zásah plastického chirurga prostředkem ke zlepšení kvality života? 50 str., textové a obrazové přílohy

Posudek vedoucí práce

Autorka předkládané bakalářské práce si stanovila nelehký cíl zodpovědět na otázku, zda může zásah estetického chirurga zkvalitnit život člověka. Vzhledem k tomu, že se rozhodla zaměřit na mužské informanty, se autorka dále táže, jaký postoj k estetické chirurgii muži zaujmají, jaký nejčastější zákrok podstupují a co je k tomu motivuje. Dochází k závěru, že její informanté chápali estetickou chirurgii jako službu, určenou primárně ženám, ovšem pouze do doby, než sami podstoupili estetický zákrok. Nejčastějším zákrokem pak byla operace očních víček, kterou informanté podstupovali dle vlastní interpretace primárně ze zdravotních důvodů – nicméně ani u jednoho z nich nebyl tento zákrok uhrazen zdravotní pojišťovnou, která by jej uznala jako legitimní prostředek k odstranění závažných zdravotních problémů. Na základě analýzy výpovědí informantů se autorka domnívá, že „chirurgický zákrok není tím stálým řešením vedoucím ke zkvalitnění života z pohledu lidského sebepojetí“ (str. 47).

Autorka vychází z terénního výzkumu, v rámci nějž se zaměřila na několik okruhů informantů. Klíčovou skupinou se stali muži, kteří podstoupili estetický zákrok. Autorka zároveň oslovila estetického chirurga MUDr. Aleše Fibíra, díky němuž získala na své informanty kontakt. Čerpala rovněž z dat společnosti Estheticon. Po teoretické stránce na zkoumanou problematiku nahlíží skrze koncepty identity, tělesného sebepojetí a sociálního kapitálu.

Domnívám se, že při hodnocení práce je třeba brát na zřetel fakt, že si autorka stanovila poměrně obtížný úkol hned z několika důvodů: rozhodla se pracovat s velmi těžko uchopitelným pojmem kvality života, zároveň svůj výzkum zacílila na poměrně atypickou skupinu aktérů: mužů, kteří podstoupili zásah estetického chirurga, shodou okolností z valné většiny mužů v důchodovém věku. Rozhodně by se dalo polemizovat o tom, zda je možné postihnout vliv estetického zákroku na kvalitu života na základě několika rozhovorů, na druhou stranu je ale pochopitelné, že získávání informantů bylo z etických i praktických důvodů poměrně obtížné a lze ocenit, že se autorka snažila při vyhodnocování výpovědí maximálně „číst mezi řádky“. Na druhou stranu se domnívám, že se autorka měla pokusit zkoumanou problematiku hlouběji společensky kontextualizovat: na několika místech práce se sice spíše okrajově dotýká ideologických východisek postmoderní doby, nicméně je škoda, že medikalizaci společnosti, dle mého názoru klíčového faktoru, jež stojí na pozadí zkoumané problematiky, zmiňuje pouze letmo na str. 35. Celkové teoretické zakotvení práce nepůsobí příliš koherentně, neškodilo by, kdyby se nad ním autorka hlouběji zamyslela. Na textu je bohužel patrné, že byl „šit poněkud horkou jehlou“, rozhodně by mu prospěly častější průběžné konzultace.

Přes uvedené výtky se domnívám, že předkládaná práce splňuje nároky, kladené na bakalářskou práci. Doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení stupněm velmi dobře.

V Pardubicích 17. 7. 2015

Jana Jetmarová